

Lh4

A piros autóbusz utasai

Tizenhárom megállója van a piros autóbusznak. Főleg a peremkerületekben, ahol a könyv „hiánycikk”. Alig hihető például, hogy az óriási gyárvárosnak, Csepelnek mindössze két állandó (egy felnőtt és egy ifjúsági) könyvtára van. A szétszórta településeken nagyok a távolságok, az emberek a fárasztó napi munka után nehezen szánják rá magukat, hogy felkeressék a könyvtárt. A bibliobusz azonban „házhoz jön”. Az olvasók gyalog vagy kerékpáron érkeznek. Sasadon egy fiatalasszony háziruhában, vállára vetett kis-kabátban, papucsban futott ki valamelyik közeli házból: „Már az ablakból lestem, mikor érkeznek meg. Átöltözni se volt időm, főzöm a vacsorát, a gyerekeket is meg kell etetnem... Gyerekgondozásin vagyok.” A Sibrik Miklós úton (Kőbányán), ahol a busz péntek délelőttönként állomásozik, a közeli általános iskola növendékei a tízóra „nagy” szünetet használják fel a könyvcserére. Anikó néni (Cziboly Józsefné), a pénteki ügyeletes ilyenkor villámgyorsan dolgozik, nehogy a kisdíákok elkéssenek az óráról.

A könyvtárbusz olvasóinak tekintélyes százaléka a legfiatalabbak közül adódik. Csepelen például ez az arány: az első két kölcsönzési nap 25 olvasója közül 13 gyerek, 3, 19–20 éves fiatal s csak 9 felnőtt volt. Sasadon az első hónapban 103-an iratkoztak be, közülük 53, 14 éven aluli. A könyvtár 30 százaléka gyermek- és ifjúsági irodalom, 45 százaléka pedig ismeretterjesztő mű. Sasadon, ahová a busz keddi napon délután ötkor érkezik, nem futhat be olyan korán, hogy már a megállóban ne várná egy csapat gyerek. Pista bácsi (Bakonyi István buszvezető, s egyben a könyvtáros szinte nélkülözhetetlen segítőtársa) kitarja az ajtót, a kisdíákok halkán, udvariasan, sőt kissé megilletődötten lépdelenek fel a busz lépcsőin, türelmesen várakoznak, s még a polcok közti nem túl tágas folyosókon sem tologszanak. Mintha a piros autóbusznak valamiféle mesebeli varázshatalma lenne. Bizonyára van is:

— Hát hogyne lenne varázsa a mi szép, piros autóbuszunknak! — mondja Kopré Judit, a keddi, csütörtök és szombati napok könyvtárosa. — Alkonyatkor, amikor felgyújtjuk a lámpákat, úgy világít, mint egy kacsalábon forgó kastély.

— Mások ezek az olvasók, mint a „rendes” könyvtárai? — kérdem. (A kérdés jogos: a bibliobusz könyvtárai előzőleg hosszú éveket töltöttek kerületi könyvtárakban.)

— Mások —, feleli Kopré Judit. — Az állandó könyvtár látogatói között, különösen télen, mindig sok az olyan, aki csak pihenni, nézelődni, melegedni jön, ha közben átlapoz néhány képes folyóiratot. A bibliobusz „utasai” céltudatosabbak. Számukra a piros autóbusz érkezése hétről hétre „esemény”, könyvet cserélni — program. Éhesebbek a betűre, mint a belső területek olvasói, nehezebben jutnak olvasmányhoz, jobban megbecsülik a munkánkat.

Az előbb említett fiatalasszony nemcsak magának visz olvasnivalót, hanem a férjének, sőt a nagyobbik gyereknek is, egész szatyorra valót. Egy fiatal műszerész-technikusnő két hét alatt 12 könyvet olvasott ki, s most ugyanennyit visz haza. A szerzők között szerepel Faulkner, Druon, Nexó, Nagy Lajos; most a latin-amerikai írók antológiáját kéri és kapja meg. Egy pincéért különösen a háborús és politikai művek izgatnak,

Fél óra várakozást is megér, ha az ember elmesélheti a könyvtáros néninek Pinocchio kalandjait

Február 6-án indította útjára a Főv. Ervin Könyvtár az első budapesti bibliobuszt. Már az első hónap nagy sikert hozott a vasót. Egy keddi napon mi is felszálltunk az autóbuszra, s végigkísértük útján.

GADÁNYI GYÖRGY

„Kacsalábon forgó kastély”

Nem könnyű választani!

Steven Rose „Vádirat a vegyi és biológiai hadviselés ellen” című művét és Joachim Wieder „Volgai katasztrófa” című tanulmányát kölcsönzi ki. Egy nyugdíjas rendőr szeretné alaposabban megismerni Thomas Mann-t, mint kiderül, eddig már oly sok művét olvasta, hogy nem könnyű számára újat találni. Ehhez a piros busz 2600 kötetnyi „mozgó” állománya pillanatnyilag kevésnek is bizonyul.

A bibliobusz raktárában 15 ezer kötet van. Kopré Judit azt mondja, szeretnének fokozatosan áttérni az előre-rendelésre: az olvasó a teljes katalógusból válasszon, s a következő hét azonos napján kapja meg a kívánt könyveket. Ez — a könyvtáros véleménye szerint — a tudatosabb válogatást is elősegíti majd.

Délelőtt tizöt este hétig jár a piros autóbusz, hetenként öt napon át közlekedik, tizenhárom megállója van. Különös jármű! A „csúcsgyörgalom” itt inkább öröm, mint bosszúság, s bár a szolgálat hosszú és fárasztó, itt még a tolongásért se jár zokszó. (Zsigmond)

